

Enligt sändlista

Fastställelse av skötselplan för Bullerö naturreservat, Värmdö kommun
(2 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att fastställa en skötselplan för Bullerö naturreservat i Värmdö kommun, bilaga 1. Planen ersätter den gamla planen från 1985, som därmed upphör att gälla när detta beslut har vunnit laga kraft.

Bakgrund och bedömning

Bullerö naturreservat inrättades 1967 genom Länsstyrelsens beslut efter det att staten förvärvat området. 1979 fastställdes en skötselplan för reservatet. Planen reviderades 1985, då Skärgårdsstiftelsen tillträdde som naturvårdsförvaltare.

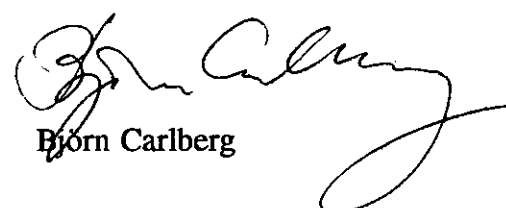
Skärgårdsstiftelsen har i samråd med Länsstyrelsen utarbetat ett förslag till ny skötselplan för naturreservatet. Planens inriktning är i huvudsak överensstämmande med tidigare plan. Naturvårdsverket har tillstyrkt förslaget. Länsstyrelsen skall fastställa den nya planen, som ersätter den gamla från 1985.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 2.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Birgitta Isaksson Pérez. I den slutliga handläggningen har även deltagit länsantikvarie Jan-Bertil Schnell, länsassessor Björn Lundin, miljövårdsdirektör Svante Pekkari samt byrådirektör Björn Carlberg, föredragande.

Birgitta Isaksson Pérez

Björn Carlberg

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

Miljövårdsenheten
Björn Carlberg

BESLUT

Datum
1995-01-23

Beteckning
231-1994-33358

Bilagor

1. Skötselplan
2. Hur man överklagar

Sändlista

akten

registret

Statens naturvårdsverk, 171 85 Solna, delg kv

Stiftelsen Stockholms Skärgård, Box 7669, 103 94 Stockholm, delg kv

Värmdö kommun, 134 81 Gustavsberg, delg kv

kulturmiljöenheten (ej bilagor)

rättsenheten (ej bilagor)

länsöverdirektören (ej bilagor)

Skötselplan för naturreservatet Bullerö

Bullerö-arkepilagen inköptes av staten genom Naturvårdsverket år 1967 och avsattes därefter som naturreservat. Naturreservatet Bullerö utgör tillsammans med Långviksskärs och Biskopsö naturreservat en tilltänkt nationalpark i Naturvårdsverkets nationalparksplan.

När Bullerö naturreservat inrättades utsågs Domänverket till naturvårdsförvaltare. En skötselplan för reservatet fastställdes av Länsstyrelsen i april 1979.

Efter en revidering av planen och reservatsföreskrifterna 1985 utsågs Skärgårdsstiftelsen till ny naturvårdsförvaltare för reservatet.

Snart har tio år gått, och de flesta åtgärder som angavs i planen från 1985 har hunnit genomföras. Därför har en ytterligare revidering av planen ansetts nödvändig. Ett förslag till en uppdaterad skötselplan har utarbetats av Skärgårdsstiftelsen i samråd med Länsstyrelsen, Naturvårdsverket och berörda tillsynsmän.

Planen är fastställd genom Länsstyrelsens beslut den 23 januari 1995.

INNEHÅLL

Översiktskarta naturreservatet Bullerö

DEL I ALLMÄN BESKRIVNING

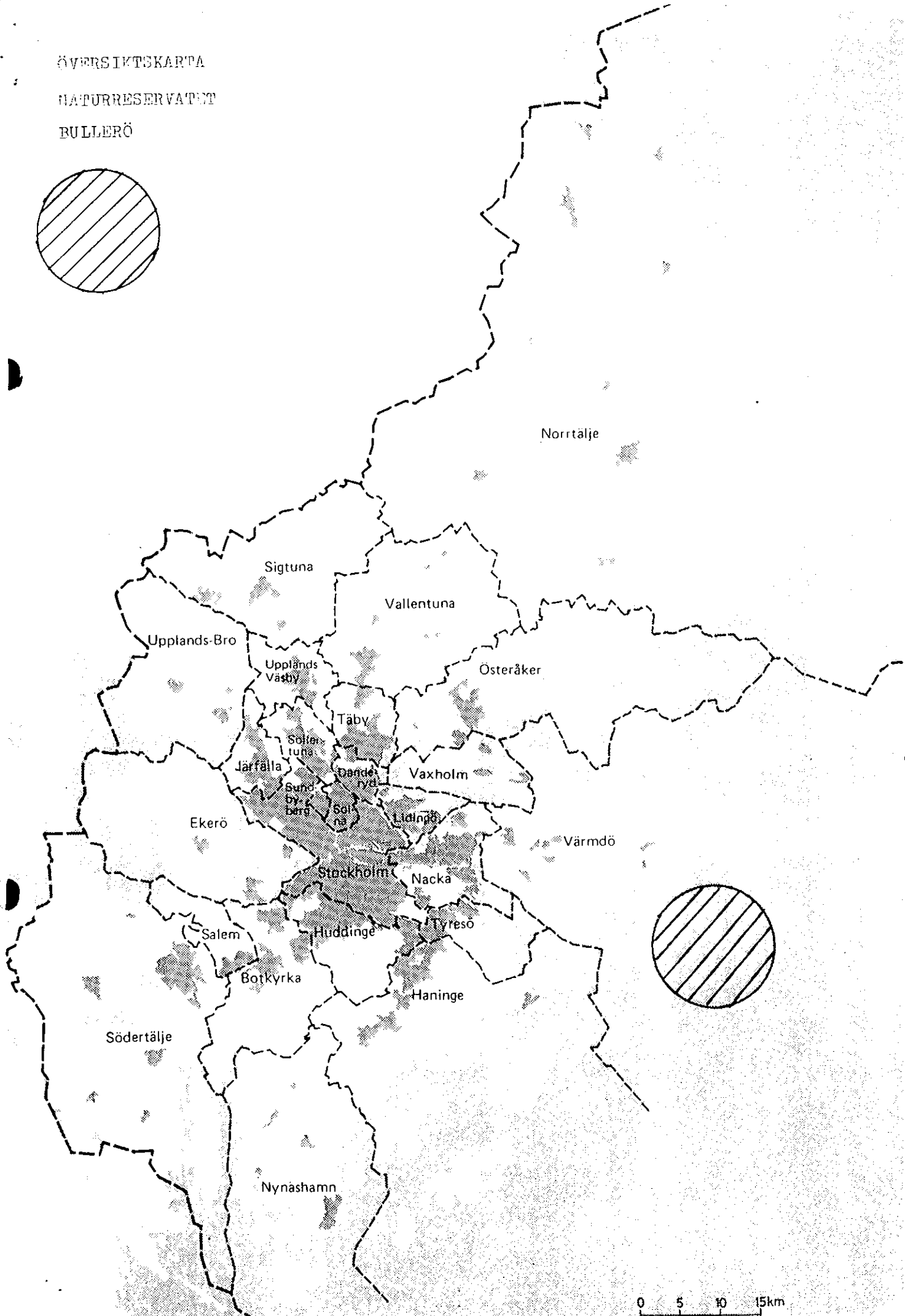
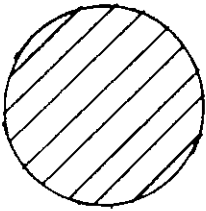
1. **ADMINISTRATIVA DATA**
2. **FÖRESKRIFTER**
3. **ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN**
 - 3.1 **Naturförhållanden**
 - 3.1.1 Geologi och topografi
 - 3.1.2 Vegetation
 - 3.1.3 Djurlivet
 - 3.1.4 Landskapsbild
 - 3.2 **Kulturhistoriska förhållanden**
 - 3.3 **Markanvändning**
 - 3.3.1 Skogsmark
 - 3.3.2 Jordbruksmark
 - 3.3.3 Jakt
 - 3.3.4 Fiske
 - 3.4 **Faunavård**
 - 3.5 **Byggnader och anläggningar**
 - 3.6 **Tillgänglighet**
 - 3.7 **Slitage- och störningskänslighet**
 - 3.8 **Anordningar för friluftslivet**
 - 3.9 **Inventeringar**

DEL II PLANDEL

1. **DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN**
 - 1.1 **Övergripande mål**
 - 1.2 **Generella riktlinjer och åtgärder**
 - 1.2.1 Vård av vegetationen
 - 1.2.2 Jakt
 - 1.2.3 Fiske
 - 1.2.4 Faunavård
 - 1.2.5 Disposition och skötsel av vattenområdet
 - 1.2.6 Disposition och skötsel av byggnader och anläggningar
 - 1.3 **Behandling av skötselområden**

2. **ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV**
 - 2.1 **Övergripande mål**
 - 2.2 **Riktlinjer och åtgärder**
 - 2.2.1 Tillgänglighet
 - 2.2.2 Friluftsanordningar
 - 2.2.3 Information
 - 2.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns
 - 2.2.5 Samråd
3. **TILLSYN**
4. **DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER**
5. **FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN**
 - 5.1 **Finansieringplan**
 - 5.2 **Ekonomisk plan**
6. **PLAN FÖR VETENSKAPLIG VERKSAMHET**

ÖVERSIKTSKARTA
NATURRESERVATET
BULLERÖ

0 5 10 15km

DEL I ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	1967-12-05, 1979-04-19, 1985-11-28 1995-01-23
Kommun	Värmdö
Registerområde	Värmdö kommun
Läge	Ekonomiska kartan blad nr 109 23. 109 24, 109 33, 109 34, 109 35, 109 43 och 109 44. Båtsparkort nr 6144. Bulleröskärgården ligger öster om Nämdö.
Area	Cirka 4 300 hektar
Därv landarea	Cirka 450 hektar
Fastigheter	Västanvik 1:3, Västerby 5:36, Nämdö-Långvik 1:2 och 1:3, Rörstrand 1:12. Allmänt vatten ingår i reservatet.
Markägare	Svenska staten genom statens naturvårdsverk.
Naturvårdsförvaltare	Stiftelsen Stockholms Skärgård
Fastighetsförvaltare	Stiftelsen Stockholms Skärgård enligt särskilt avtal med Naturvårds- verket (bilaga 2).
Grund för beslutet samt ändamålet med reservatet återfinns i reservatsbeslutet (bilaga 1).	

2. FÖRESKRIFTER

Återfinns i reservatsbeslutet (bilaga 1).

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

3.1.1 Geologi och topografi

Öarnas berggrund består mestadels av gnejs. Terrängen är mycket kuperad och utgörs huvudsakligen av hållmark med gamla havsvikar som genom landhöjningen torrlagts och nu utgör gräsmark.

3.1.2 Vegetation

Allmänt

Skärgårdsområdet ligger delvis i den maritima lövskogregionen. De kuperade skären domineras av hållmarker och rishedar. På de större öarna växer rikligt med lövträd och på de västligaste öarna även barrskog. Björken dominerar och bildar bestånd eller växer som enstaka träd och buskar. Vid stränder och i fuktiga svackor växer al och asp, medan rönn ofta växer rikligt på hållmarker och höjder.

Floran

Vegetationen inom reservatet är ganska typisk för ytter- och mellanskärgården. Rishedar dominerar och utgörs av krypenar och ljung samt blåbär, lingon och odon. I anslutning till hållmarkerna och på höjderna växer rikligt med krus-tåtel. Här växer också tulkört och blodnäva. I klippbranter växer de små ormbunkarna gaffelbräken, svartbräken och hällebräken. Björkbestånden växer oftast i små myrar, en del är relativt torra med mycket ljung och blåbär, andra fuktiga till blöta med mera vitmossor, starr, hjortron, tranbär och sileshår.

Albestånden vid stränderna och på de igenväxta inägomarkerna har ofta en frodig undervegetation av högrörter, framförallt älgört. Det finns också blöta alkärr med mycket vitmossa och gles gräs- och örtflora.

Vid stränderna växer salttåg, skräppa, mängder av förgätmigej, ormtunga, kråkvicker, höskallra, vänderot, gråbo, kvanne, strandkrypa, gultåtel, strandveronika och många andra arter. I skyddade vikar växer bladvass, havssäv, svartkavle och blåsäv.

På Bullerö växer ett stort bestånd av idegran, både som buskar och stora träd.

Bland orkidéerna märks främst nattviol, Adam och Eva finns sparsamt på torra ängar, brudsporre likaså. Jungfru Marie Nycklar finns i myrar och på rishedar. Inom reservatet växer också björnbär, svärds-lilja, gökblomster, och liljekonvalj.

På flera av de större öarna i väster växer tallskog både som produktiv skog och hållmarkstallskog.

3.1.3 Djurlivet

Djurlivet inom reservatet är det för ytter- och mellanskärgården normala. På de större öarna finns räv, hare och grävling. Rådjursstammen har ökat drastiskt under de senaste 5 åren och kan räknas till ett 10-tal bara på Bullerön. Huggorm och snok är vanliga. Fågellivet är rikt på öarna med de vanliga sjöfåglarna ejder, vigg, svärta, skrak och olika mås- och trutfåglar. På skären häckar grågås, tordmule, tobisgrissla, labb, roska, strandkata m fl arter. På de större öarna finns orre och på vårarna syns flera ovanligare arter som tillfälligt passerar skärgården. Förr fanns rikligt med gråsäl och utter som då jagades flitigt. Numera ses endast någon enstaka säl medan uttern sedan länge är försvunnen.

3.1.4 Landskapsbild

Den oexploaterade ytter- och mellanskärgården, vilken naturreservatet är en del av, har en mycket tilltalande landskapsbild. De många öarna, de kala skären, vattnet och den obrutna horisonten mot öster bildar ovärderliga scenerier.

3.2 **Kulturhistoriska förhållanden**

Bulleröns äldre kulturhistoria är mindre känd. Först år 1653 omnämns en första mer permanent bosättning på Bullerön. Något senare får en person vid namn Erik Mattsson rätten att bygga sig ett torp på Bullerön. Ön hörde då till Östanviks gods på Nämndö. Under 1800-talets början avstyckades Bullerön. I mantalslängden för år 1830 nämns, att här fanns "tre matlag med var sin rök" (eldstad). Ägarna hette Jan Janson, Anders Söderström och Carl Ericsson. Totalt bodde då tolv personer året runt på Bullerön.

År 1867 gjordes laga skifte över "Bullerö by". Delägarna hette då Söderström, Sjögren och Åkerlund. Byn låg vid Hemviken vid sitt nuvarande läge, men sjöbodarna och bryggorna var fler än i dag.

Sammanlagt fanns i dalgångarnas ängsmarker 14 små åkerlappar där tidvis potatis och rotfrukter odlades. På strandängarna slogs vinterns djurfoder. Träplogarna drogs av byborna själva, ty häst hade man inte råd att föda under vinterhalvåret.

Fisket var dock huvudnäringen. Saltad fisk var en värdefull vara, när skärgårdsborna seglade in i Mälaren för att byta till sig brödsäd av Upplandsbönderna. Jakten på sjöfågel och säl gav viktiga tillskott till självhushållet. År 1907 avslutades den egentliga skärkarlsepokon på Bullerön i och med att LångKalle Åkerlund dog. Konstnären Bruno Liljefors köpte ön året därpå. Han lät år 1909 bygga en jaktstuga, som han och hans familj vistades i om somrarna. Livet på Bullerön satte värdefulla spår i Liljefors konstnärliga skapande.

Liljefors samlade omkring sig det sk "Bullerölaget", som under början av 1900-talet gjorde ön vida känd. Här sågs, förutom Liljefors själv, Anders Zorn, Albert Engström, Axel Sjöberg och flygbaronen Carl Cederström. Om vårarna och höstarna förlade de sina jaktäventyr till Bullerön.

År 1923 sålde Liljefors Bullerön till affärs- och tidningsmannen Torsten Kreuger, bror till den kände finansmannen Ivar Kreuger, som under 1920- och 30-talen ledde Svenska Tändsticks AB.

På liknande sätt som Bullerön har de inre öarna inom naturreservatet, utvecklats. På Idöborg härskade skofabrikören Gustaf Pott. I hans ägor ingick Rågskär, Skogavik, Hamnskär och Brunskär med omkringliggande öar. Även på dessa öar fanns torp under Idöborg. Bebyggelse eller rester av tidigare bebyggelse finns i dag kvar vid Rågskär, Skogavik och Hamnskär.

År 1967 köpte svenska staten Bulleröskärgården. En tillsynsman bor nu med sin familj året runt på Bullerön. I övrigt bebos torpställena inom reservatet endast sommartid.

Angående bygghelningar inom reservatet, se bilaga 4.

3.3 Markanvändning

3.3.1 Skogsmark

Något skogsbruk bedrivs inte inom naturreservatet. Viss mängd brännved tas i anslutning till bebyggelseplatserna.

3.3.2 Jordbruksmark

Något egentligt jordbruk bedrivs inte inom reservatet. På Bullerön och Rågskär hålls ett antal inägor öppna genom slåtter och bete. I anslutning till bebyggelsen bedrivs trädgårdsskötsel med därtill hörande odlingar.

3.3.3 Jakt

Någon egentlig jakt bedrivs inte inom reservatet. Jakt har dock kunnat ske på mink och rådjur, varvid särskilda villkor har gällt.

3.3.4 Fiske

Fiskerätten inom reservatet är skiftad dels på staten och dels på enskilda fastigheter, företrädesvis på Nämndö. Fiskerätterna framgår av karta. Fisket på statens vatten, är dels utarrenderat för yrkesfiske dels visst fritidsfiske med nät. Arrendekontrakt förvaras hos fastighetsförvaltaren Skärgårdsstiftelsen. Allmänheten äger rätt till fritt handredskapsfiske inom reservatet.

3.4 Faunavård

Under vinterhalvåret sker utfodring av rovfågel genom utläggning av åtel. Inom reservatet finns tre fågelskyddsområden. Områdena framgår av reservatskartan. Tillträdesförbud gäller såväl allmänheten som mark- och andra sakägare. Vissa undantag för kustbevakningen, polisen och förvaltningspersonal i tjänsteärende (se föreskrifterna).

3.5 Byggnader och anläggningar

Inom reservatet finns ett flertal byggnader och anläggningar för förvaltning, skötsel och för friluftslivet. Nedan följer en beskrivning av byggnadernas användningssätt fn. Beträffande lokaliseringen se bifogade kartor.

Nr	Byggnad/anläggning	Användningssätt
<u>BULLERÖN (HEMVIKEN)</u>		
1	Sjöbod	Disponeras av tillsynsman
2	Bastu	Disponeras av tillsynsman
3	Bostadshus (Åkerlundska)	Disponeras av tillsynsman
4	Raststuga (Mariero)	Raststuga för allmänheten. Telefonautomat, enkel köksutrustning.
5	Bostadshus (Sjögrenska)	Gästhem. Övernattningsmöjlighet för förvaltningspersonal m fl.
6	Bostadshus (Parstugan)	Disponeras av tillsynsman
7	Toalettbyggnad	TC åt tillsynspersonal
8	Toalettbyggnad	TC åt allmänheten
9	Fiskrök	Disponeras av tillsynspersonalen enligt särskilt avtal.
10	Bryggor	Disponeras av tillsynsman och förvaltare. Angöring av taxibåtar och tillfälligt för allmänheten.
11	Sopmaja	Sopförvaringsutrymme
12	Vedbod	Disponeras av tillsynsmannen

Nr	Byggnad/anläggning	Användningsätt
13	Redskapsbod	Disponeras av förvaltaren
14	Bastu	För allmänheten

BULLERÖN (RÄVÄNGEN)

1	Bruno Liljefors jaktstuga	Naturum, skärgårdsmuseum, utställningslokal
2	Förrådsbod	Disponeras av förvaltaren
3	Toalettbyggnad	TC åt allmänheten
4	Toalettbyggnad	TC åt allmänheten

RÅGSKÄR

1	Sjöbod	Förvaring av sopor. Disponeras av förvaltaren och hyresgäst.
2	Bastu/vedförråd Verkstad	Disponeras av hyresgäst Disponeras av förvaltaren
3	Bostadshus (Sommarhuset)	Korttidsuthyrning tillsammans med nr 4
4	Bostadshus (Stora huset)	Korttidsuthyrning enligt särskild överenskommelse mellan förvaltaren och Naturvårdsverket
5	Källarbod, matkällare	Förvaring av virke etc Disponeras av hyresgäst och naturvårdsförvaltaren
6	Toalettbyggnad	TC åt hyresgäst
7	Två bryggor	Disponeras av hyresgäst och förvaltarpersonal

Nr	Byggnad/anläggning	Användningsätt
<u>SKOGAVIK</u>		
1	Bostadshus	Korttidsuthyrning enligt särskild överenskommelse mellan förvaltaren och SNV
2	Bastu	Används av hyresgäst
3	Brygga	Brygga för hyresgäst och förvaltare
4	Toalett	TC för hyresgäst
5	Redskapsbod/ved	För hyresgäst och förvaltare
6	Mindre brygga	Disponeras av förvaltaren
<u>HAMNSKÄR</u>		
1	Bostadshus	Uthyrt till privatperson
2	Toalettbyggnad	Disponeras av hyresgäst
3	Bod	Disponeras av hyresgäst
4	Bod	Disponeras av hyresgäst
5	Bryggor	Disponeras av hyresgäst
3.6	Tillgänglighet	Reservatet nås endast med båt. Från Stavsnäs går under vissa tider under sommarmånaderna turbot till Bullerön. Taxibåt kan beställas. Vissa längre rundturer i skärgården angör Bullerö. Ön är också ett frekventerat mål för olika charterbåtar.
3.7	Slitage- och störningskänslighet	Under våren och sommarens häckningsperioder är fågellivet störningskänsligt. Inom tre områden finns särskilt störningskänsliga arter varför tillträdesförbud gäller för allmänheten och markägaren och andra sakägare (enl 8 och 10 §§ naturvårdslagen).

3.8 Anordningar för friluftslivet

Raststuga

I byn på Bullerön finns en raststuga (Mariero). Stugan är tillgänglig för allmänheten, och där finns bord, stolar, köksutrustning, mynttelefon och sjukvårdsutrustning.

Bryggor

Bryggorna på Bullerön, Rågskär och Skogavik kan användas för tillfällig angöring av taxibåtar och turbåtar. Tillsynsmans båtplatser på Bullerön är särskilt markerade. Bryggorna på Bodkobben disponeras av allmänheten. Bryggorna på Hamnskär disponeras av hyresgästen.

Förtöjningsringar

Finns på många ställen inom reservatet bl a på Bullerön vid Harkranksviken, Lotshamnen, Storbåtsviken och Bodkobben.

Telefon

Bullerön	Byggnad nr 3	Tjänstetelefon
Bullerön	Byggnad nr 4	Mynttelefon
Rågskär	Byggnad nr 4	Tjänstetelefon
Skogavik	Byggnad nr 1	Tjänstetelefon
Hamnskär	Byggnad nr 1	Privattelefon

Sopmajor

<u>Plats</u>	<u>TC</u>	<u>Sopställ</u>
Bullerön, Hemviken	3	sopmaja
Bullerön, Rävängen	2	2
Bullerön, Storbåtsviken	1	6
Bodkobben	1	6
Rågskär, Sjöboden		1
Rågskär, Bostadshuset	2	
Böteskobben (Skafferiet)	1	5
Långskärskobben (norra sidan)	1	5
Braka, Kittlen	2	sopmaja
Braka, Norrfjärden	1	5
Skogavik	1	1
Brunskär, Brunskärskitteln	1	5
Brunskär, Gumskobbsfladen	1	7
Brunskär, Trätskär	2	sopmaja
Hamnskär, Högholmen	1	
Hamnskär, Bostadshuset		1
Bränn-Björkskär	1	6
Ormskär (sydvästsidan)	1	7
Skogsskär	1	6
Stora Melskär	<u>1</u>	<u>5</u>
Summa	24	68 + 3 sopmajor

Dricksvatten

Brunn med dricksvatten finns på Bullerön, Rågskär, Skogavik och Hamnskär. Pumpförsedd ledning är dragen från grävd brunn på Norra Ängen fram till Parstugans närhet på Bullerön.

Borrad brunn för tillsynsman på Bullerön finns intill tillsynsmannabostaden..

Eldplatser

Iordninggjorda eldplatser finns på många ställen; bl a Bodkobben, Bullerön tältplatsen, Bullerön Rävängsviken, Bullerön Storbåtsviken, Böteskobben, Långskärskobben, Braka, Skogavik, Skogsskär, Ormskär, Brunskär, Gumskobbsfladen och Brunskär-Trätskär.

Naturum

Bruno Liljefors jaktstuga vid Rävängen på Bullerön nyttjas som Naturum (skärgårdsmuseum och utställningslokal).

Naturstig

På Bullerön med start vid Naturum finns en enkel naturstig om ca 600 meter och med 15 stationer. På stigen finns skyltar som beskriver de 15 stationerna. Kulturstig finns med 7 stationer.

Informationsskyltar

Reservatsskyltar finns uppsatta på ett antal strategiska platser inom reservatet, och också vid hamnen i Stavsnäs. Fågelskyddsområdena är uppskyltade, dels på land och dels i vattnet (med bojar.)

Informationsfolder

En folder över reservatet finns på svenska. En äldre upplaga finns på engelska. En broschyr finns på engelska som beskriver Naturum-utställningen. Dessutom ingår information om Bullerö-reservatet i Skärgårdsstiftelsens årliga serie: "Skärgårdsnatur".

3.9 Inventeringar

En botanisk inventering har genomförts 1969, en fågelinventering dels 1970 och dels i landstingets naturresursinventering 1974. 1970 gjordes en kulturgeologisk och sociologisk undersökning i området. En fiskerättsutredning har utförts 1970. Bullerö ingår i Länsstyrelsens och Skärgårdsstiftelsens Fauna-projekt, där omfattande fågelinventeringar utförs varje sommar.

DEL II PLANDEL

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med reservatets skötsel skall vara att områdets värde för friluftslivet tillvaratas samt att dess natur- och kulturvärden bevaras som ett utskärgårdsområde. Reservatets skogsmark skall i huvudsak lämnas för fri vegetationsutveckling. Öppethållande av vissa äldre inägomarker skall vidmakthållas. Anordningar för friluftslivet skall inskränkas till enkla sopmajor, naturum, naturstig och en raststuga på Bullerön samt ett mindre antal iordninggjorda eldplatser på Bullerön och Bodkobben. Anordningarna skall anpassas till skärgårdsmiljön.

Reservatets ornitologiska och botaniska värden skall särskilt tillvaratas och skyddas.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Vård av vegetationen

Skogsområdena skall i huvudsak utvecklas fritt. Avverkningar och röjningar får endast ske i naturvårdande syfte.

Området söder om byn på Bullerön ska på sikt återställas till den karaktär det haft från äldre tider ända in på 1940-talet, d v s helt trädlöst.

Tillsynsman äger rätt att ta ved för husbehov på Bullerön. Veden ska tas ut i samband med naturvårdande röjningar.

Vindfällena lämnas i regel orörda. Stigar skall dock hållas öppna. Träd och buskar i anslutning till byggnader skall vårdas enligt tidigare tradition.

De öppna ängarna på Bullerön och Rågskär skall hållas öppna genom slåtter och/eller bete med nötkreatur och får. För varje skötselområde anges detaljerade anvisningar om skötseln.

För de flesta öarna och kobbarna inom reservatet kommer inga skötselåtgärder att vidtas.

Arrendeavtal för bete finns tecknat mellan förvaltaren och en arrendator. Dessutom finns ett Betesavtal tecknat mellan Länsstyrelsen och arrendatorn.

1.2.2 Jakt

Jakt är inte tillåten inom reservatet. Om mink, räv eller grävling påträffas inom reservatet kan dessa avlivas efter samråd med länsstyrelsen och efter medgivande från Naturvårdsverket. Därvid skall följande beaktas:

På kobbar och skär av betydelse för markhäckande sjöfåglar skall jakt ske på räv, mink och grävling. På skogsklädda öar skall jakt på räv, mink och grävling ske om det finns anledning att befara en spridning till närliggande kobbar och skär.

1.2.3 Fiske

Fiske får bedrivas enligt gällande lagstiftning. Dock får fiske inte bedrivas eller upplåtas inom fågelskyddsområdena under tiden 1 februari - 15 augusti.

Upplåtelse av yrkesfiske på statens vatten bör i första hand ske till tillsynsmän verksamma inom naturreservatet, eller andra fast närboende.

För statens vatten gäller även att allmänheten och eventuella hyresgäster med korttidshyrning endast får fiska med rörliga handredskap i enlighet med de regler som har fastlagts genom riksdagens beslut om fritt handredskapsfiske längs bl a ostkusten.

1.2.4 Faunavård

Till skydd för fågellivet har tre fågelskyddsområden inrättats med tillträdesförbud för allmänheten (10 § naturvårdslagen) och för markägaren och andra sakägare (8 § naturvårdslagen). Förbudet skall dock inte utgöra hinder mot tillsyn etc i enlighet med vad som anges i reservatsbeslutet (se bilaga 1).

Under vinterhalvåret bör utfodring av rovfågel ske genom utläggning av åtel. Samordning skall ske med det utfodringsprojekt som bedrivs i Naturskyddsföreningens regi.

Länsstyrelsen och Skärgårdsstiftelsen driver tillsammans ett faunavårdsprojekt för skärgården. För Bulleröreservatet, som ingår i projektet, upprättas ett särskilt kontrollprogram.

1.2.5 Disposition och skötsel av vattenområdet

Inga ytterligare anläggningar såsom angöringsbojar, bryggor eller dylikt får anläggas inom reservatet. Om behov uppstår kan dock, efter Länsstyrelsens medgivande, en svajboj för tillfällig angöring läggas ut i Hemviken på Bullerö. Vikar och sund får inte muddras eller på annat sätt fördjupas.

1.2.6 Disposition och skötsel av byggnader och anläggningar

Byggnaderna och anläggningarna skall disponeras på ett sätt som överensstämmer med reservatets ändamål. Allmänt underhåll och reparationer skall utföras på sådant sätt att överensstämmelse med äldre byggnadstradition för trakten erhålls. Vid reparationer och underhåll avseende exteriören skall samråd ske med Länsstyrelsen. Beträffande jaktstugan skall samrådet även avse interiören.

Följande byggnader och anläggningar finns inom reservatet och skall tills vidare disponeras enligt följande:

Nr	Byggnad/anläggning	Användningssätt
<u>BULLERÖ (HEMVIKEN)</u>		
1	Sjöbod och vedbod	Disponeras av tillsynsman
2	Bastu	Disponeras av tillsynsman
3	Bostadshus (Åkerlundska)	Disponeras av tillsynsman
4	Raststuga (Mariero)	Raststuga för allmänheten. Utrustning: Enkel köksutrustning med gasolspis, köksmöbler, telefonautomat och enkel sjukvårdsutrustning. Stugan hålls öppen hela året.
5	Bostadshus (Sjögrenska villan)	Gästhem för allmänheten
6	Bostadshus (Parstugan)	Disponeras av tillsynsman som gäststuga
7	Toalettbyggnad	TC för tillsynspersonalens gäststuga
8	Toalettbyggnader	3 TC för allmänheten
9	Fiskrök	Disponeras av tillsynsman
10	Brygga	För tillsynsmans båtar samt i övrigt för naturvårdsförvaltaren. Yttre bryggan får användas av turbåtarna och för charterbåtar samt för <u>tillfällig</u> angöring av allmänheten.
11	Sopmaja	Förvaring av sopor

Nr	Byggnad /anläggning	Användningssätt
12	Brunn	För tillsynsman och i mån av tillgång för allmänheten
13	Redskapsbod	Redskap och material för förvaltningen
14	Bastu	För allmänheten
<u>BULLERÖN (RÄVÄNGEN)</u>		
1	Bruno Liljefors jaktstuga	Naturum, skärgårdsmuseum, utställningslokal enligt särskild överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Länsstyrelsen.
2	Förrådsbod	Förvaring av virke etc för områdets skötsel.
3	Toalettbyggnad	TC för allmänheten
4	Toalettbyggnad	TC för allmänheten
<u>RÅGSKÄR</u>		
1	Sjöbod	Disponeras som nr 4
2	Bastu o vedbod Verkstad	Disponeras som nr 4 Disponeras av förvaltaren.
3	Bostadshus (Sommarhuset)	Disponeras som nr 4.
4	Bostadshus (Stora huset)	Disponeras av förvaltaren, med undantag av vissa veckor för korttidsuthyrning enligt särskild överenskommelse mellan förvaltaren och Naturvårdsverket. <u>Uthyrning får inte ske före vecka 27.</u>
5	Källarbod/matkällare	Disponeras som nr 4.
6	Toalettbyggnad	Disponeras som nr 4.
7	Två bryggor	Disponeras som nr 4, samt av förvaltaren.

Nr	Byggnad/anläggning	Användningssätt
----	--------------------	-----------------

SKOGAVIK

1	Bostadshus	Disponeras av förvaltaren med undantag av vissa veckor för korttidsuthyrning enligt särskild överenskommelse mellan förvaltaren och Naturvårdsverket.
2	Bastu	För hyresgästen
3	Brygga	Brygga för taxibåtar, förvaltare och allmänhet Bryggan minskas till normal storlek
4	Toalettbyggnad	TC för hyresgäst
5	Redskapsbod	För hyresgäst/förvaltaren
6	Mindre brygga	Disponeras av förvaltaren

HAMNSKÄR

1	Bostadshus	Uthyrts till privatperson. Överlåtelse får dock inte ske. När nuvarande hyresgäst avflyttar skall husets användning bestämmas av Naturvårdsverket efter samråd med Länsstyrelsen och Skärgårdsstiftelsen
2	Toalettbyggnad	TC för hyresgäst
3	Sjöbod	Disponeras av hyresgäst
4	Sjöbod	Disponeras av hyresgäst
5	Bryggor	Disponeras av hyresgäst och naturvårdsförvaltaren

1.3 Behandling av Skötselområden

Naturreseptet har indelats i några skötselområden för vilka har angivits beskrivning, mål och skötselåtgärd. För resterande del av naturreseptet (merparten) skall inga åtgärder vidtas och har därför inte delats in i skötselområden. För denna del gäller de allmänna riktlinjerna.

SKÖTSELOMRÅDE 1 (Bullerön, Rävängen)

- Beskrivning: Öppen äng med naturum och TC för allmänheten.
- Mål: Öppen äng. Naturum och TC för allmänheten.
- Åtgärd: Slåtter av ängen skall ske årligen med början omkring 1 juli. Ängen skall vara slagen, gräset hopräfsat och bortforslat senast den 15 augusti. Busk- och trädvegetationen i kantzonen hålls gallrade och röjda fram till stengärdesgården och bergkanten. Kantzonerna av ängen slås med lie, i övrigt slås ängen med slåtterbalk.
Bete; (gäller hela Bullerön förutom skötselområde 3 - byn).

SKÖTSELOMRÅDE 2 (Bullerön, Harkranksviken)

- Beskrivning: Badplats med sandstrand samt öppen äng. Bete.
- Mål: Badplats med öppen äng. Ängen kan användas av badgäster.
- Åtgärd: Slåtter av ängen skall ske årligen. Närmast sandstranden slås ängen regelbundet under säsongen. Sandstranden städas regelbundet och hålls fri från skräp etc.

SKÖTSELOMRÅDE 3 (Bullerön, byn vid Hemviken)

- Beskrivning: Tre bostadshus och en raststuga. Två sjöbodas varav en är inredd till bastu. TC och sopstall. Strandäng och gräsmatta (tomt). Bryggor. Bastu för allmänheten.
- Mål: Bostadsområde. Raststuga och bryggor. TC och sopstall för allmänheten. Strandäng.
- Åtgärd: Underhåll och användning av byggnader enligt punkt 1.2.6. Tomtplatsen sköts som tomtplats. Strandängen slås årligen med början omkring 1 juli. Strandängen skall vara slagen, gräset hopräfsat och bortforslat senast den 15 augusti. TC och sopstall avstädas och tömmes regelbundet. Raststugan städas och dess utrustning ses över regelbundet. Trästaket finns runt byn för att medge betesdjur gå fritt över resterande del av ön.

SKÖTSELOMRÅDE 4 (Bullerön, norra ängen)

Beskrivning: Delvis öppen äng. Områdets norra del är fortfarande igenvuxen. Brunn.

Mål: Öppen äng, brunn.

Åtgärd: Slåtter av ängen årligen med början omkring den 1 juli. Ängen skall vara slagen, gräset hopräfsat och bortforslat senast den 15 augusti. Ängens fortsättning norrut kan röjas upp successivt och restaureras till slåtteräng. Skötsel som övriga ängar på ön. Kantzonerna hålls i huvudsak fria från träd- och buskvegetation.

SKÖTSELOMRÅDE 5 (Bullerön, del av norra ängen)

Beskrivning: Mindre del av norra ängen.

Mål: Plats för anvisad tältning.

Åtgärd: Ängen klipps regelbundet. Eldplats underhålls med ved. Bete.

SKÖTSELOMRÅDE 6 (Bullerön, Naturstigen)

Beskrivning: Naturstig med 15 stationer. Beskrivning av varje station finns på tavlor i terrängen. Folder finns på engelska.

Mål: Naturstig

Åtgärd: Se särskilt skötselprogram i bilaga 3. Skyltar på svenska ska finnas uppsatta vid stationerna utmed stigen. Särskild folder på engelska ska finnas för stigen.

SKÖTSELOMRÅDE 13 (Bullerön, södra delen)

Beskrivning: De delar av Bullerön som ligger söder om en linje som dras i ost - västlig riktning straxt norr om byn samt Bodkobben.

Mål: Betespräglad och i möjligaste mån trädlöst utskärslandskap motsvarande Bulleröns utseende i äldre tider fram till 1940-talet.

Åtgärd: Successiv bortröjning av träd- och buskvegetation. Årligt bete. Betesstängsel bör sättas upp tvärs över ön i ost - västlig riktning straxt norr om byn, med syfte att styra betet till de södra delarna av ön. Bete får även förekomma norr om stängslet.

SKÖTELOMRÅDE 14 (Bullerön, norra delen)

Beskrivning: Bullerön norr om linjen som omtalas i skötselområde 13.

Mål: Utskärslandskap under fri utveckling

Åtgärd: Inga åtgärder, förutom bete. Stigar märks ut och underhålls.

SKÖTSELOMRÅDE 15 (Bullerön, Kulturstigen)

Beskrivning: Kulturstig med ett antal stationer på södra delen av ön. Beskrivning över varje station finns på tavlor i terrängen.

Mål: Kulturstig

Åtgärd: Underhåll av skyltar och stigmarkering.

SKÖTSELOMRÅDE 7 (Skogavik)

Beskrivning: Tomtplats med planteringar runt torpet. Bastu. Redskapsbod. TC. Bryggor.

Mål: Tomtplats

Åtgärd: Tomten sköts som tomtplats. Träden närmast torpet hamlas. Underhåll och användning av byggnaderna enligt punkt 1.2.6. Röjning av buskvegetationen runt tomtplatsen.

RÅGSKÄR

Rågskär ligger till större delen inom ett fågelskyddsområde med tillträdesförbud under tiden 1 februari - 15 augusti. Undantaget är dock tomtområdet vid torpet och områdena närmast intill. Inga åtgärder får utföras inom fågelskyddsområdet under tiden 1 februari - 15 augusti.

Betesdjur får gå fritt på hela ön. Disposition och skötsel av husen i enlighet med punkt 1.2.6 ovan. Ingen uthyrning till personal på Rågskär före vecka 27.

SKÖTSELOMRÅDE 8 (Rågskär, tomtmarken innanför stängslet)

Beskrivning: Torp och öppen äng.

Mål: Torpställe, öppen äng.

Åtgärd: Årlig slåtter av ängen inom tomtplatsen med början omkring den 1 juli. Ängen skall vara slagen, gräset hopräfsat och bortforslat senast den 15 augusti. Bete av ängen utanför hyressäsongen. Hamling av askarna vart 3:e - 4:e år.
Underhåll och användning av byggnaderna enligt punkt 1.2.6.

SKÖTSELOMRÅDE 9 (Rågskär, norra ängarna)

Beskrivning: Nedre ängen med ett antal äppelträd och några nyponbuskar. Alridå mot vattnet. Igenvuxna skogsbryn. Övre ängen öppen, men med kraftigt igenvuxna skogsbryn. Mellan ängarna skogsparti med ek, tall och sly. Igenvuxen åkerkörväg.

Mål: Öppen betesmark.

Åtgärd: Bete. Hjälpplåtter vid behov. Ekar i skogspartiet mellan ängarna frihugges. Rövning av skogsbrynen. Gamla åkerkörvägen röjs fram. Alridån mot stranden tas ner. Inga åtgärder utöver betet får, pga hänsyn till faunan, utföras under tiden 1 februari - 15 augusti.

SKÖTSELOMRÅDE 10 (Rågskär, östra ängen)

Beskrivning: Öppen äng

Mål: Betesmark

Åtgärd: Bete. Hjälpplåtter vid behov. Rövningen i ängskanterna som ovan. I övrigt ingen åtgärd. Inga åtgärder utöver betet får ske under tiden 1 februari - 15 augusti.

SKÖTSELOMRÅDE 11 A (Åkern sydost om huset)

Beskrivning: Starkt igenvuxen och försumpad åker

Mål: Öppen betesmark

Åtgärd: Rövning av åkern kan ske. Rövning i skogsbrynen. Rensning av utfalls- och åkerdiken. Bete.

SKÖTSELOMRÅDE 11 B (Rågskär, strandäng)

Beskrivning: Strandäng

Mål: Strandäng

Åtgärd: Bete. Bortröjning av invandrande al. I övrigt ingen åtgärd.

SKÖTSELOMRÅDE 12 (Hamnskär, tomten)

Beskrivning: Tomtplats med byggnader . Rabatter och trädgårdsland.

Mål: Torpställe

Åtgärd: Tomtplatsskötsel. På sikt skall den omfattande tomtplatsen minskas ner och återföras till sin ursprungliga storlek såsom hörande till ett fiskartorp. Tomtplatsen skall avgränsas på karta och i terrängen. Byggnadernas skötsel och användningssätt enligt punkt 1.2.6.

2. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Reservatet skall i första hand disponeras i sitt naturliga skick utan större anläggningar för friluftslivet. Ett begränsat antal sopmajor bör finnas inom välbesökta delar av reservatet. Till Bullerön bör koncentreras anläggningar för friluftslivet såsom exempelvis Naturum, raststuga, naturstig och kulturstig.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

Reservatet nås endast med båt. Reguljär båtförbindelse bör finnas från Stavsnäs till Bullerön under tiden omkring 15 juni - 20 augusti. Särskilt tillstånd krävs för att bedriva yrkesmässig trafik till naturreservatet.

Möjlighet finns att anlita tillsynsman för transporter till och från reservatet.

2.2.2 Friluftsanordningar

Naturum

Bruno Liljefors jaktstuga är inredd till Naturum och skärgårdsmuseum. Byggnaden kan inrymma utställningar av mera tillfällig karaktär, permanenta utställningar samt information om natur och naturvård i allmänhet. Naturum skall utformas av Naturvårdsverket i samråd med Länsstyrelsen, Skärgårdsstiftelsen och Stockholms stadsmuseum. Huvudansvaret för Naturum har Naturvårdsverket.

Under sommarmånaderna skall en särskild naturumsvärd/värdinna finnas tillgänglig. Naturum behöver ej vara bemannat under hela öppethållandetiden. Tillträde till Naturum är avgiftsfri under normal öppettid.

Naturstig och Kulturstig

På Bullerön i anslutning till Naturum skall finnas en naturstig. Naturvårdsförvaltaren är huvudansvarig för naturstigen. Naturstigen utgör ett särskilt skötselområde (Nr 6). Dessutom finns en nyanlagd Kulturstig. På sikt kan en särskild Barnstig anordnas.

Raststuga

På Bullerön skall finnas en raststuga (Mariero) som får disponeras av allmänheten. Stugan hålls öppen även under vintern under förutsättning att tillsynsman bor på Bullerön. I annat fall skall endast farstun hållas öppen så att telefonautomaten är tillgänglig. Övrig utrustning i raststugan: köksinredning, bord och stolar, gasolspis, sjukvårdsutrustning, telefonautomat.

Eldstäder

Iordninggjorda eldplatser skall finnas på Bullerön (tältplatsen) och på Bodkobben i anslutning till bryggorna. Alla övriga eldplatser skall tas bort. Det åligger tillsynsmannen att städa runt eldstäderna samt hålla dessa med ved.

Bojar och förtöjningsöglor

Reservatet ska inte förses med förtöjningsöglor i naturhamnarna eller några förtöjningsbojar eller ytterligare bryggor för fritidsbåtar. Som undantag kan tänkas en svajboj i Hemviken på Bullerö.

Renhållning

På följande platser skall sanitära anläggningar finnas inom naturreservatet: (se även kartorna)

<u>Plats</u>	<u>antal TC</u>	<u>antal sopställ</u>
<u>Bullerön</u> , Hemviken	3	maja
<u>Bullerön</u> , Rävängen	2	2
<u>Bullerön</u> , Storbåtsviken	1	6
<u>Bodkobben</u>	1	6
<u>Rågskär</u> , sjöboden (för hyresgäst)	-	1
<u>Rågskär</u> , bostadshuset (för hyresgäst)	1	-
<u>Böteskobben</u> , Skafferiet	1	5
<u>Stora Melskär</u>	1	5
<u>Långskärskobben</u> , norra delen	1	5
<u>Braka</u> , Kitteln	2	maja
<u>Skogavik</u> , bostadshuset (för hyresgäst)	1	1

<u>Brunskär</u> , Brunskärskitteln	1	6
<u>Brunskär</u> , Gumkobbsfladen	1	6
<u>Bränn-Björkskär</u>	1	6
<u>Hamnskärssund</u> Brunskärs-Trätskär	2	maja
<u>Hamnskär</u> , Hamnskärssund	1	-
<u>Hamnskär</u> , bostadshuset (för hyresgäst)	1	1
<u>Ormskär</u> , sydvästsidan, Norra Glo	1	7
<u>Skogsskär</u>	1	6

Sammanlagt finns fn 23 TC, 63 sopställ och 3 sopmajor inom reservatet. Naturvårdsförvaltaren skall underhålla sopmajorna, samtliga TC och sopställ samt svara för avstädnig av dessa och områdena därkring.

2.2.3 Information

Information om naturreservatet skall finnas på reservatsskyltar. Dessa skall placeras i anslutning till alla sopmajor och TC, i byn på Bullerön samt vid Naturum på Bullerön. Skyltar skall också finnas i anslutning till Stavsnäs Vinterhamn samt bör även finnas i Sandhamn.

En informationsfolder skall finnas om reservatet.

2.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

2.2.5 Samråd

Naturvårdsförvaltaren skall regelbundet samråda med Länsstyrelsen och Naturvårdsverket om planerade åtgärder. Vid åtgärder avseende fastighetsförvaltningen skall samråd i första hand ske med Naturvårdsverket.

3. TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet. Tillsynen omfattar såväl tillsyn av gällande reservatsbestämmelser som tillsyn av byggnader och anläggningar. Särskilt skall tillsynen av fågelskyddsområdena beaktas. Ävenså är en service mot allmänheten viktig.

En särskild tillsynsman skall finnas på Bullerön. För tillsynen av Rågskär-, Skogavik- och Hamnskärsområdet anlitas särskild tillsynsman. För tillsynsmän finns särskilda avtal och instruktion. Det åligger tillsynsmannen att göra noteringar av gjorda iakttagelser.

4 DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera i text och om så erfordras med bild utförda åtgärder och ange:

- skötselområde, utförd åtgärd, år och månad för åtgärdernas utförande, finansiering, notering om åtgärdens effekt.

Dokumentationen skall tillställas Länsstyrelsen årligen.

Bullerö och Långviksskär innehar sedan år 1988 Europarådets miljövårdsdiplom. Rådets instruktioner för förvaltningen ska följas.

5. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

5.1 Finansieringsplan

Staten genom Statens naturvårdsverk står för kostnaderna i samband med naturvårdsförvaltningen om inget annat överenskomms i varje enskilt fall. Ett treårigt förvaltningsavtal finns upprättat.

5.2 Ekonomisk plan (undantas från fastställelse)

Översiktlig budget för naturvårdsförvaltningen 1994....(tkr)

Kostnader

Personalkostnader	305
Byggnadsunderhåll	35
Båtersättningar	95
Renhållning	70
Stuguthyrning m m	20
Övrigt (fauna/markvård, tele)	55
Administration	<u>48</u>
	628
Naturum Bullerö personalkostn	<u>70</u>
	698

Intäkter

Hyrer, sponsorintäkter	<u>105</u>	<i>Nettokostnad</i>	593	≈ 600
------------------------	------------	---------------------	-----	-------

6. PLAN FÖR VETENSKAPLIG VERKSAMHET

Det är värdefullt att naturiakttagelser som görs i naturreservatet kan utnyttjas för forskning och att vunnen erfarenhet kan tillämpas inom andra områden. Tillsynsmannens månadsrapporter skall därför årligen sammanställas och tillsändas Länsstyrelsen.

Naturvårdsförvaltaren skall för att understryka reservatets vetenskapliga betydelse ta initiativ till att undersökningar av djurlivet görs i reservatet. (Se länsstyrelsens och Skärgårdsstiftelsens Faunavårdsprojekt.) I första hand skall sjöfågelbestånden regelbundet undersökas och jämföras med tidigare undersökningar samt relateras till friluftsutnyttjandet. Rovfågelbestånden skall årligen undersökas i samråd med Naturskyddsföreningens projekt Havsörn och Länsstyrelsen.

En botanisk inventering bör utföras som jämförelse med tidigare gjord inventering.

TECKENFÖRKLARING TILL KARTORNA

SOPMAJA

RASTSTUGA

INFORMATIONSTAVLA

NATURUM

TELEFONAUTOMAT

ELDSTAD

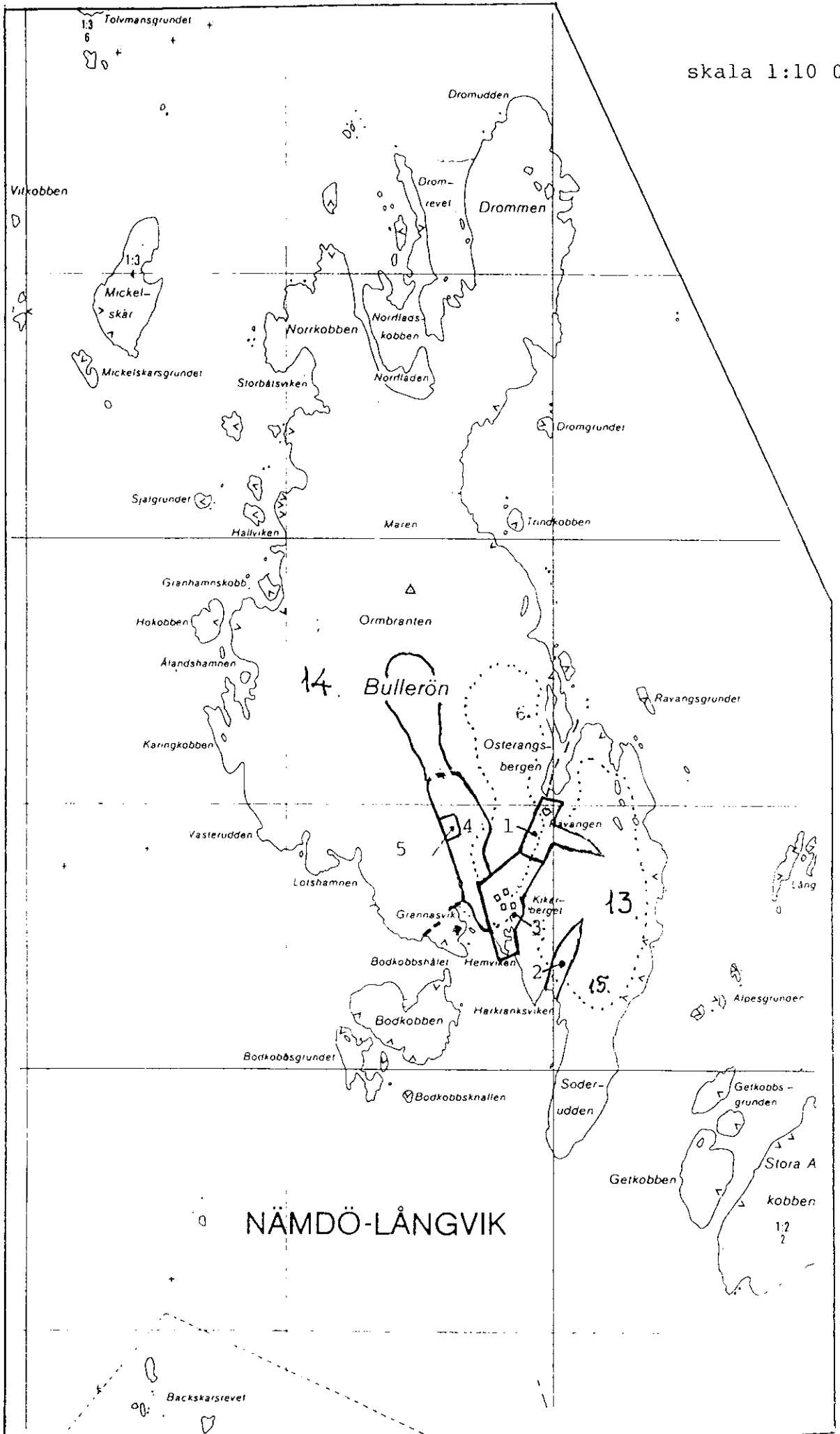

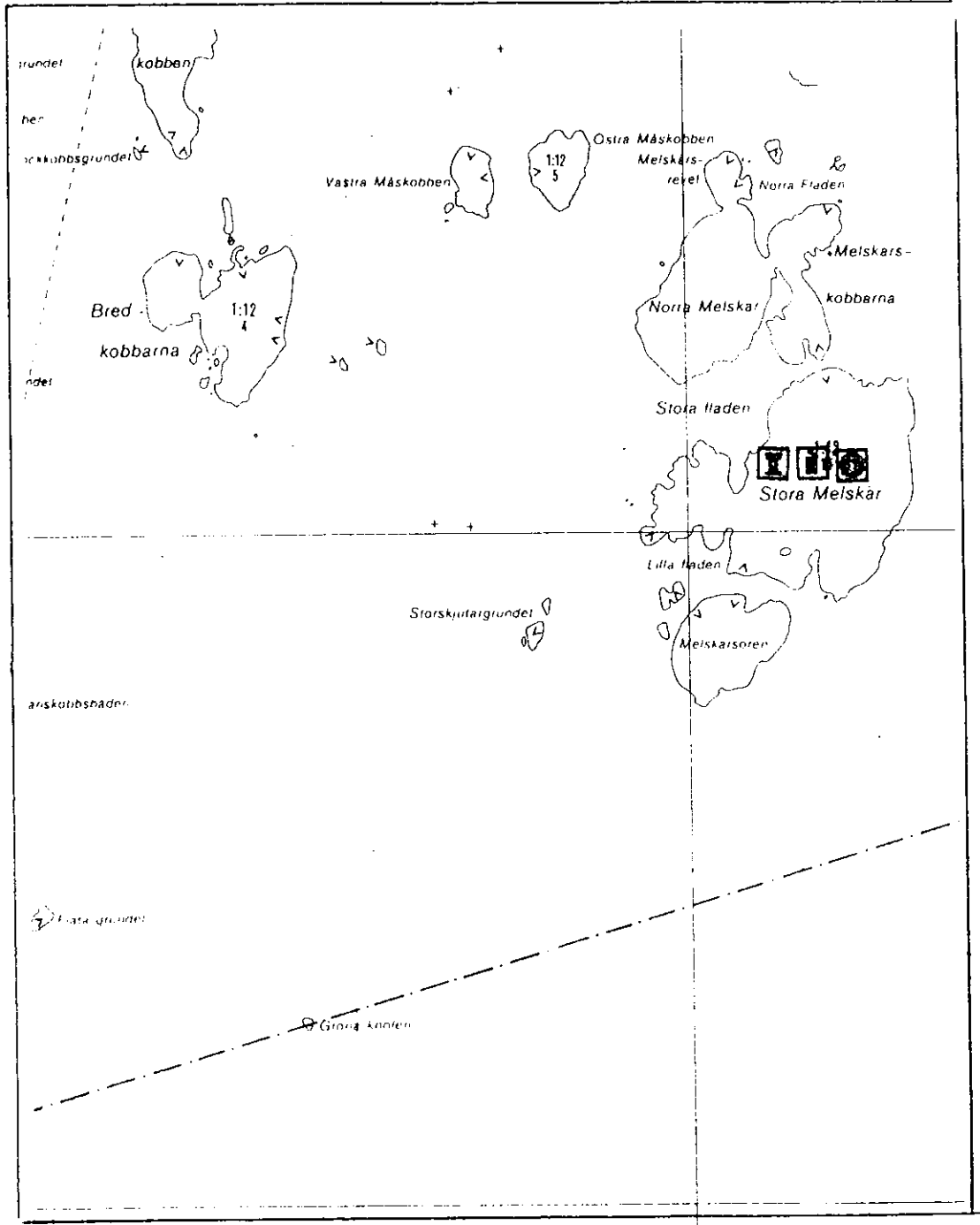
NATURSTIG

BADSTRAND MED SAND

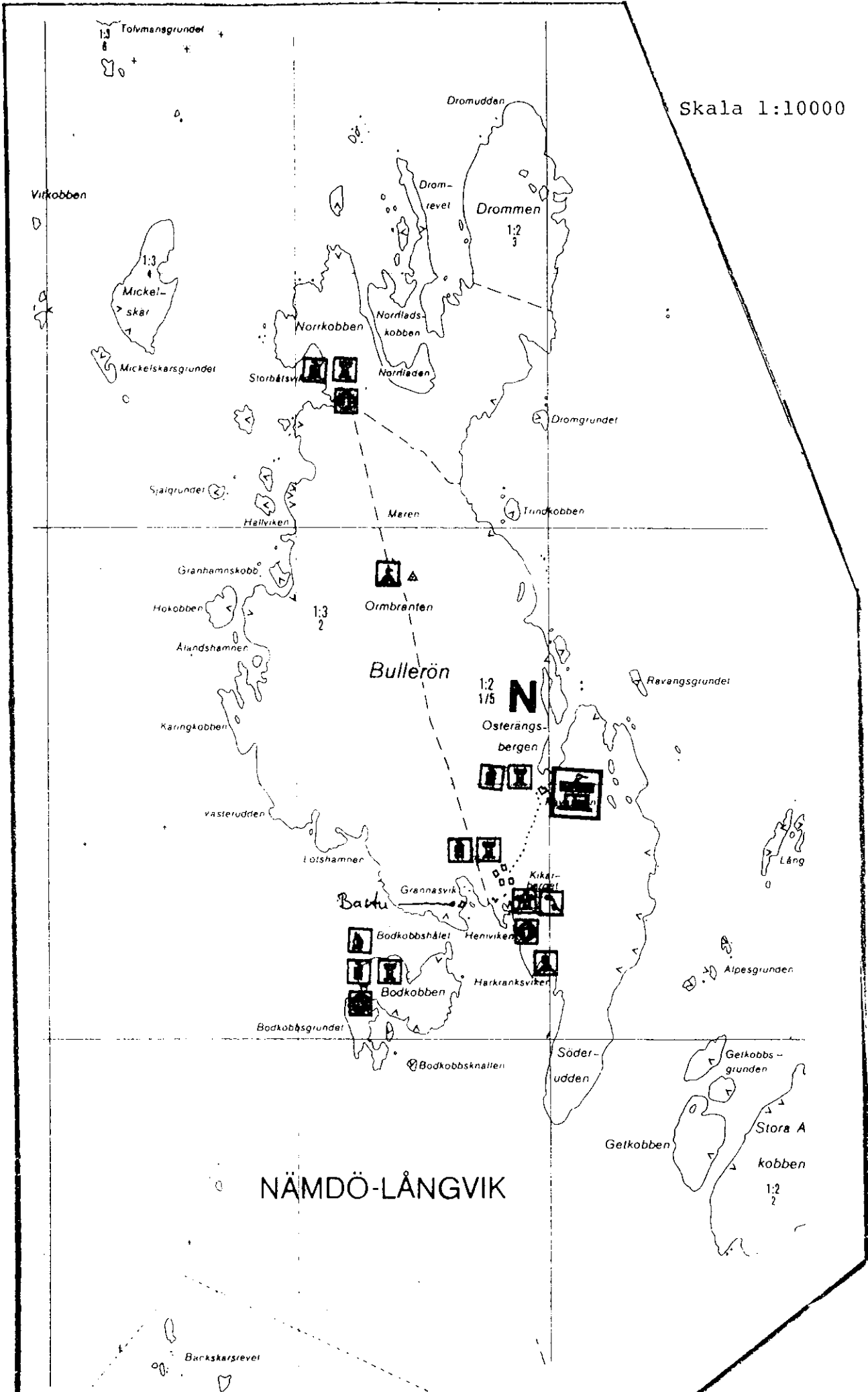
skala 1:10 000

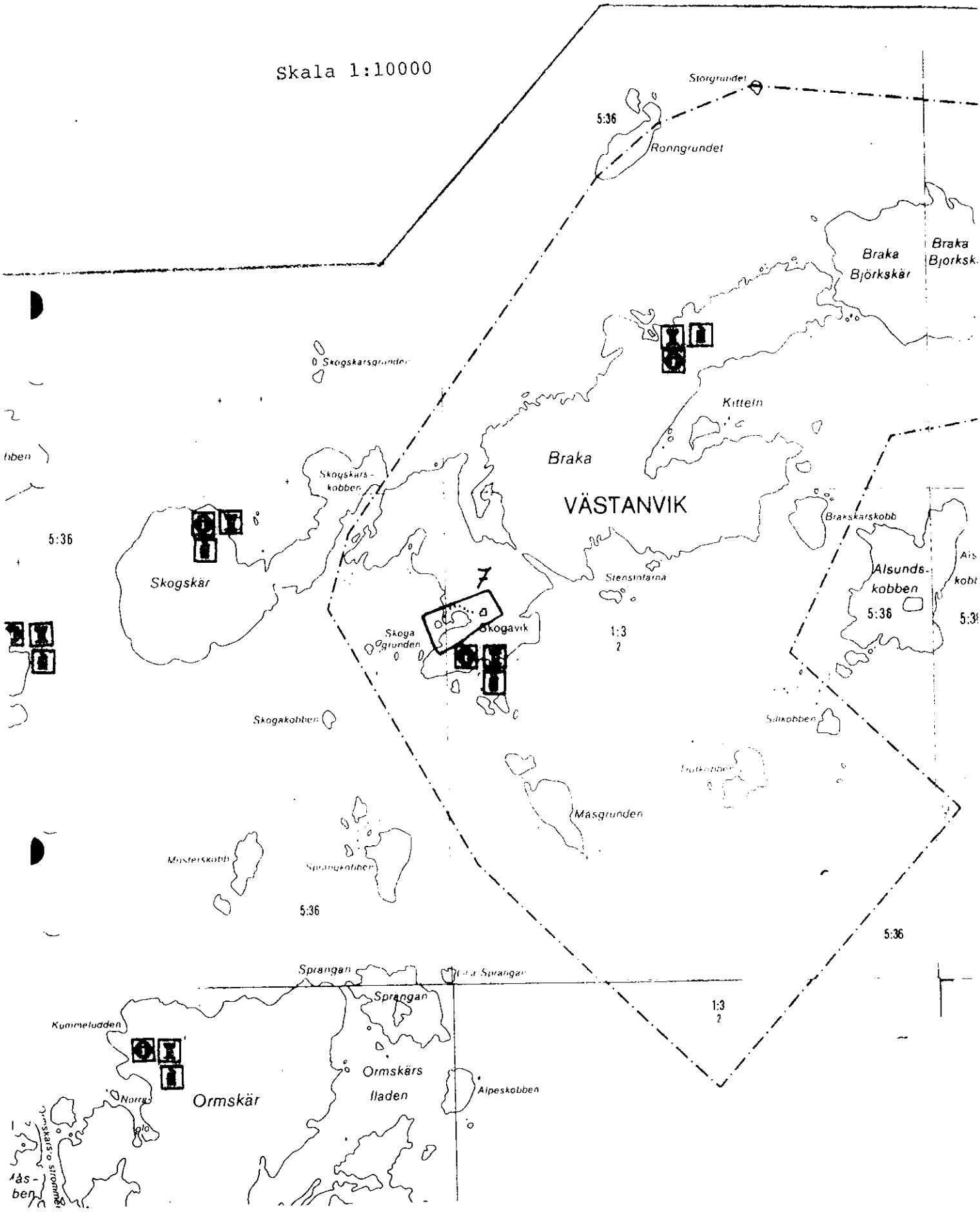
Skala 1:10000

Skala 1:10000

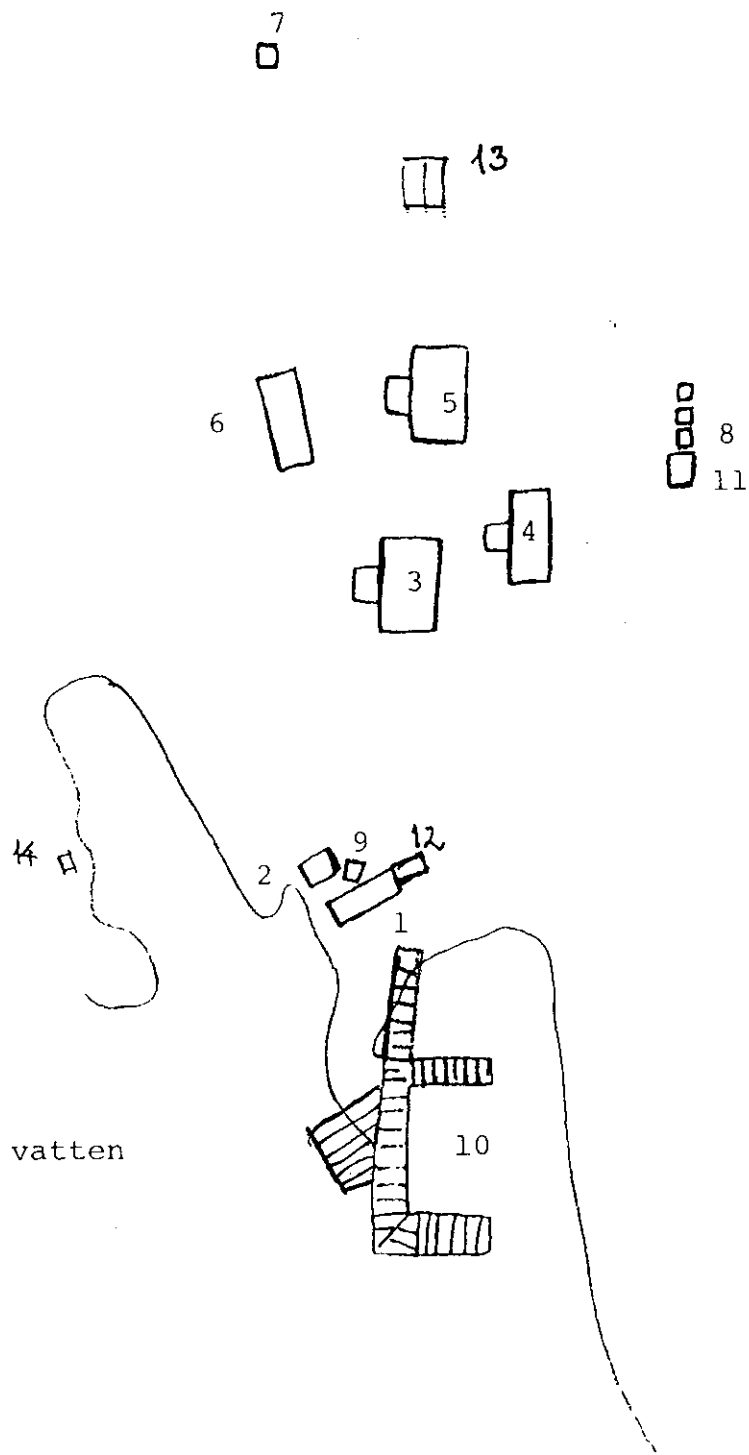

NÄMDO-LÅNGVIK

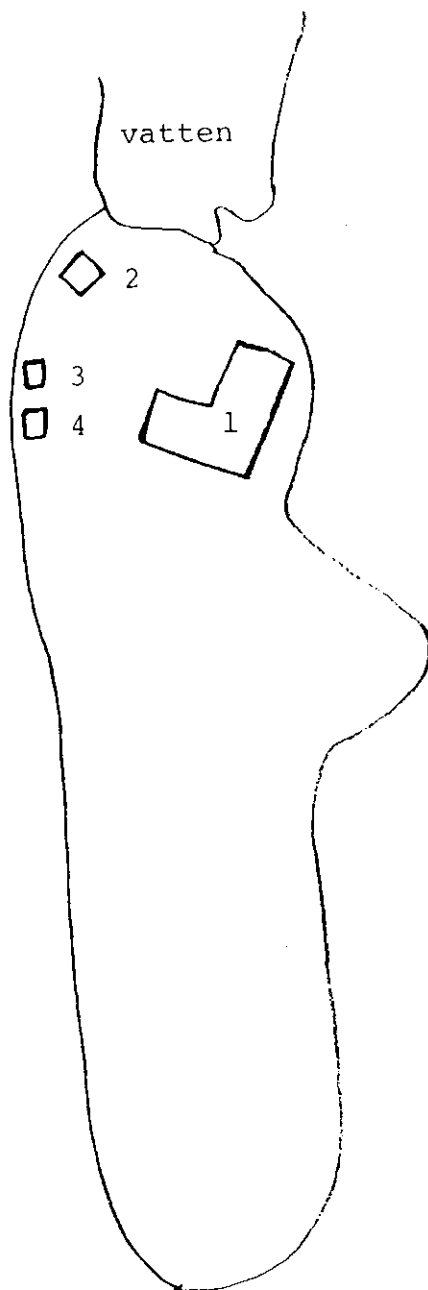
Skala 1:10000

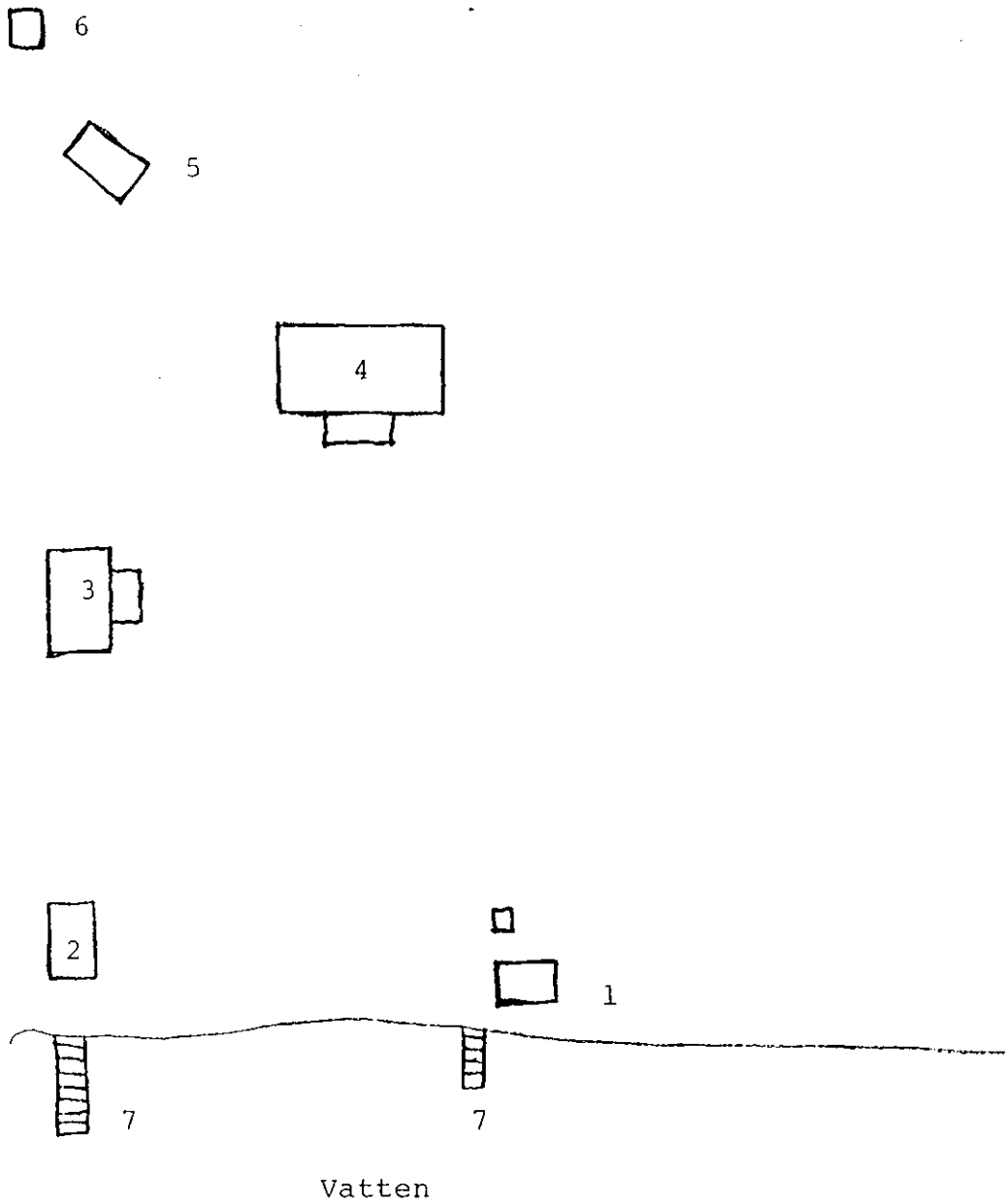
BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR VID HEMVIKEN PÅ
BULLERÖN

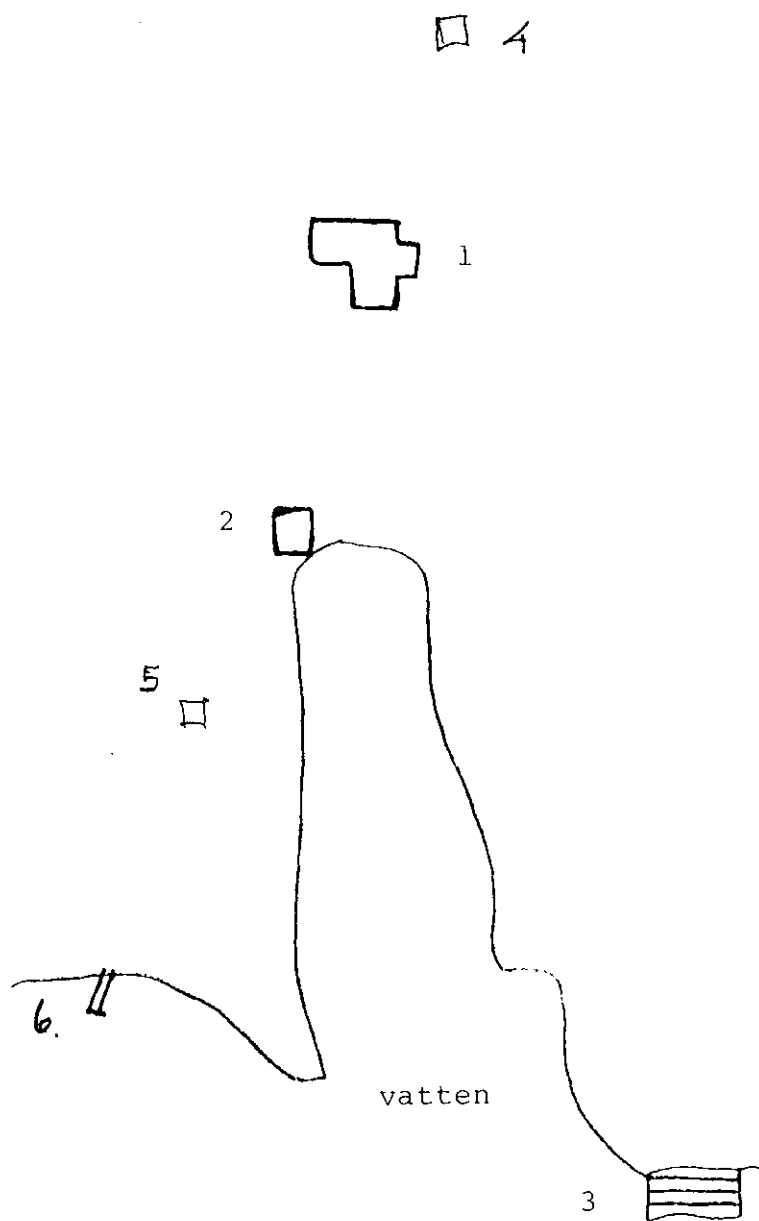
BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR PÅ RÄVÄNGEN PÅ
BULLERÖN

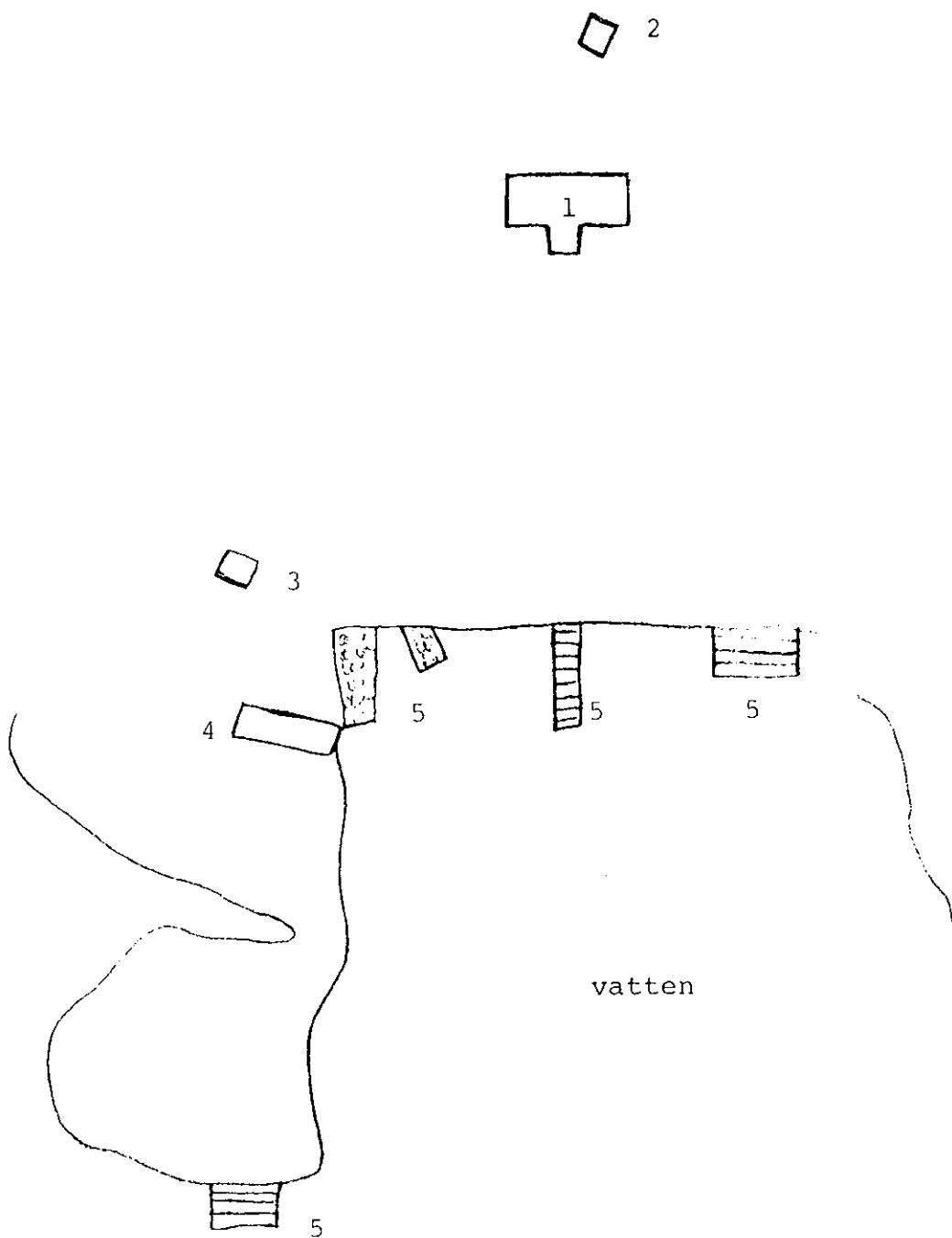
BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR PÅ RÅGSKÄR

BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR PÅ SKOGAVIK

BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR PÅ HAMNSKÄR

NATURSTIGEN PÅ BULLERÖN (SKÖTSELOMRÅDE 6)

Naturstigen är cirka 600 meter lång och består av 15 stationer, vid varje station finns kort skyltad information. Naturstigen utgör skötselområde 6 i skötselplanen för Bullerö.

1. Utmärkning

Naturstigen skall märkas ut med rödbrun färg så att den lätt kan följas. Markeringarna bör göras på berget eller på träd med runda markeringar. I enstaka fall markeras med målad pil där stigen väsentligt ändrar riktning. Varje station märks ut med vita siffror.

2. Åtgärder

<u>Station 1</u>	RÄVÄNGEN
Åtgärd:	Se skötselplanen, skötselområde 1
Läge:	RÄVÄNGEN
<u>Station 2</u>	UTSIKTEN
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 3</u>	BJÖRKEN
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 4</u>	INLANDSISEN
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 5</u>	DAMMANLÄGGNIGEN
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 6</u>	LJUNG
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 7</u>	LAVARNA
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat

<u>Station 8</u>	STENGÄRDESGÅRDEN
Åtgärd:	
Läge:	Oförändrat
<u>Station 9</u>	KLAPPERSTENSFÄLT
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 10</u>	KLÅVORNA
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 11</u>	BULLERÖN
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 12</u>	MYREN
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 13</u>	GAMLA HAMNEN PÅ BULLERÖN
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 14</u>	ÄNGEN NORR OM BYN
Åtgärd:	Se skötselområde nr 4 och 5 i skötselplanen
Läge:	Oförändrat
<u>Station 15</u>	BYN PÅ BULLERÖN
Åtgärd:	Ingen
Läge:	Oförändrat

För naturstigen skall finnas en folder på engelska. Varje station är skyltad.

BEBYGGELSELÄMNINGAR ENLIGT RIKSANTIKVARIEÄMBETETS REGISTER

Numreringen är från RAÄ:s register. Socken : Nämndö.

Nr 13. BULLERÖN

En bebyggelselämning vid en delvis torvtäckt bergsplatå, svagt sluttande mot hamnvik.

Beskrivning: Husgrund, 6,5 x 4 meter (VSV-ONO) av en tvärgående mur indelad i två rum. Spismurer på norra långväggen. Igrunden ingår i mitten och på östra gavlen en uppstickande berghäll.

Nr 14. BULLERÖN

Två bebyggelselämningar i klåva i bergterräng med uppstickande berghäll i torven.

Beskrivning: Husgrund, 9 x 5 meter (NO-SV) av 0,3 - 0,5 meter stora stenar. Tegelflis i grunden. 40 meter N 20 grader O om grunden finns rester av en jordkällare med slaget valv, 3,5 x 2,5 meter, 1,7 meter djup.

Nr 15. BRUNSKÄRS-TRÄTSKÄR

En bebyggelselämning i sydsluttande, igenväxande hagmark, bevuxen med rönn, en och asp.

Beskrivning: Husgrund, 7 x 5 meter (V - O) med spismur i nordöstra hörnet. Norr och öster om husgrunden finns en stengärdesgård och huvudsakligen öster om densamma odlingssten.

Nr 16. BRUNSKÄR

Två bebyggelselämningar i igenväxande hagmark i östsluttning i bergterräng mot sankmark (uppgrundad vik).

Beskrivning: Husgrund, 8 x 4 meter (N-S) med långsidan delvis på fast berg. 27 meter söder om husgrunden finns en jordkällare, 4 x 2 meter (V-O), 0,9 meter djup med ingång i öster och kallmurade väggar.

Nr 17. HAMNSKÄR

En bebyggelselämning i sydostsluttning vid berg mot en klåva invid en igenväxande äng.

Beskrivning: Husgrund, 8 x 3,5 meter (S-NO) av rullsten och huggen sten.

Nr 18 HAMNSKÄR

Ett kummel på bergskrön.

Beskrivning: Kummel närmast konformad, 1,8 meter i diameter vid basen, 2,4 meter högt med något utsvängda sidor. Kallmurad av rullsten och huggen sten, 0,2 - 0,4 meter stora, vanligen 0,3 meter stora.

Utöver dessa lämningar finns ytterligare bebyggelselämningar på Rågskär, (lada, smedja mm). På flera ställen inom reservatet finns också lämningar av de gamla broarna som byggdes på Gustaf Potts tid. Lämningar finns bl a på norra Långskär, mellan Brunskär och Ormskär samt på Rågskär.

Nedan anges var de olika broarna fanns. På flera ställen inom reservatet kan man än idag se rester av brofästen och spänger.

Mellan Idöborg och Idön, 30 meter

Mellan Idön och Lilla Kovila, 70 meter

Mellan Lilla Kovila och Stora Kovila, 30 meter

Mellan Stora Kovila och Långskär, 100 meter

Mellan Långskär och Bötesholmen, 100 meter

Mellan Bötesholmen och Långskärskobb, 60 meter

Mellan Kalvholmen och Rågskärsgrund, 140 meter

Mellan Aspdalsgrundet och Rågskär, 25 meter

Mellan Rågskärsgrund och Finnholmen, 40 meter

Mellan Gumskobben och Brunskär, 20 meter

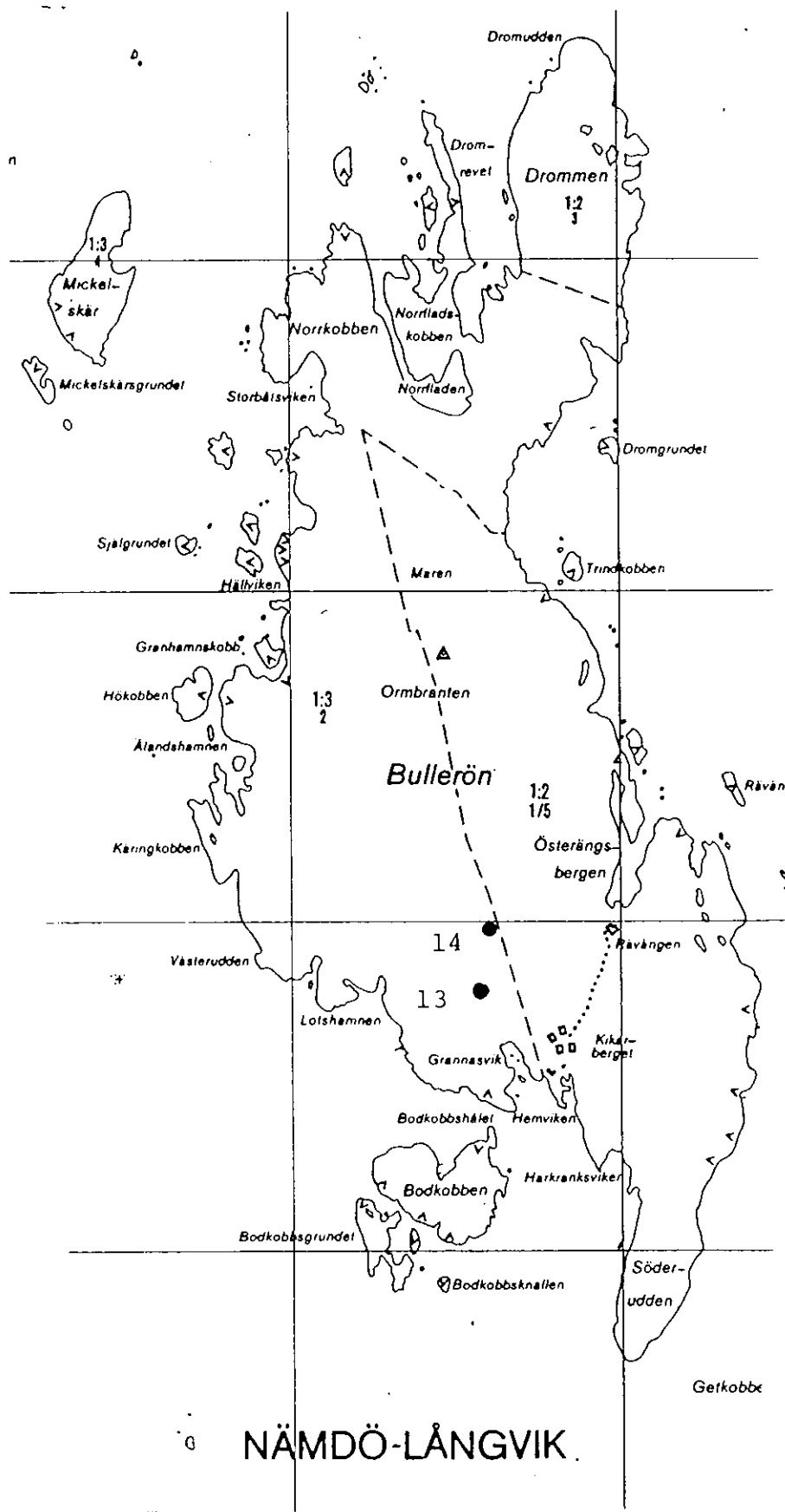
Mellan Brunskär och Ormskär, 40 meter

Mellan Skogsskär och Skogavik, 20 meter

Mellan Braka och Björkskär, 20 meter.

Uppgifterna kommer från författarinnan Maj- Britt Eriksson, Saltsjöbaden.

BEBYGGSELÄMNINGAR

BEBYGGSELÄMNINGAR

